

פרק י': פר' חנון בן נחש

במדבר רבה יד סימן א

מוֹאֵב סִיר רַחֲמֵי (תהי' סי') לְפִי שֶׁבִשְׁעָה שֶׁבָּרַח דָּוִד מִפְּנֵי שְׂאוּל הוֹלִיךְ אֲבִיו וְאָמוּ אֶל מֶלֶךְ מוֹאֵב, כִּי הָיָה גָּרָא מִפְּנֵי שְׂאוּל, וְהָיָה בּוֹטַח בָּהֶם לְפִי שֶׁהָיָה מְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שמואל א כב, ג): וַיִּלְכְּ דָּוִד מִשָּׁם מִצִּיָּה מוֹאֵב וַיֹּאמֶר אֶל מֶלֶךְ מוֹאֵב יֵצֵא נָא אִבִּי וְאִמִּי אֶתְכֶם עַד אֲשֶׁר אֲדַע מַה יַעֲשֶׂה לִּי אֱלֹהִים. וְאוֹמֵר (שמואל א כב, ד): וַיִּנְחַם אֶת פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹאֵב וַיִּשְׁבּוּ עִמּוֹ כָּל יְמֵי הַיּוֹת דָּוִד בְּמִצְוֵהָ. וּלְכֹךְ קָרְאוּ סִיר, מַה הַבֶּשֶׂר מִתְעַכֵּל בְּסִיר, כֹּךְ נִתְעַכְלוּ שָׁם, שֶׁהֲרָגְם מֶלֶךְ מוֹאֵב וְלֹא נִמְלַט מֵהֶם אֶלָּא אַח אֶחָד לְדָוִד שֶׁבָּרַח אֶצֶל נְחֻשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן, וְשָׁלַח מֶלֶךְ מוֹאֵב אַחֲרָיו וְלֹא רָצָה לְתַנּוּ, וְהוּא הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה נְחֻשׁ עִם דָּוִד, וּלְפִיכֹךְ נִתְגַּרָה עִם הַמּוֹאֲבִים, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שמואל ב ח, ב): וַיִּזַּךְ אֶת מוֹאֵב וַיִּמְדְּדֵם בְּחַבְלֵי הַשֶּׁכֶב אוֹתָם אַרְצָה וַיִּמְדְּדוּ שְׁנֵי חַבְלִים לְהַמִּית וּמְלֵא הַחַבֵּל לְהַחִיּוֹת וַתְּהִי מוֹאֵב לְדָוִד לְעַבְדִּים נְשָׂאֵי מְנַחָה.

Bamidbar Rabbah 21:5

... "You shall not seek their welfare (shalom) and benefit." You find that the one who came to them with the trait of mercy, in the end came to disgrace, war and distress. And who [was that]? David, as stated (in II Sam. 10:2), "David said, 'I will do kindness with Hanun son of Nahash.'" The Holy One, blessed be He, said to him, "You are transgressing My word, as I wrote (in Deut. 23:7), 'You shall not seek their welfare and benefit,' and you are doing acts of kindness with them?" (Eccl. 7:12) 'Do not be greatly righteous,' such that a man should not forego [what is written in] the Torah. And this one is sending [word] to console the Children of Ammon and to do kindness and good to him?" And in the end, he came to disgrace [as stated] (in II Sam. 10:4), "So Hanun seized David's courtiers, clipped off one side of their beards and cut away half of their garments at the buttocks, and sent them off." And he came to war with four nations: Aram-Naharayim, with the kings of Zova, with the kings of Maakha and with Children of Ammon. And it is written (about this in II Sam. 10:9), "Joab saw that there was a battle line against him [both front and rear]." What caused this to David? That he sought to do good to those about whom the Holy One, blessed be He, told him, "You shall not seek their welfare."...

במדבר רבה כא סימן ה

לֹא תִדְרֹשׁ שְׁלָמָם וְטַבְתָּם, אֶת מוֹצֵא בְּמִי שֶׁבָּא עִמָּהֶם בְּמִדַּת רַחֲמִים לְסוּף בָּא לִידֵי בְּזִיוֹן מְלַחְמוֹת וְצָרוֹר, וְאִיזָה זֶה דָּוִד (שמואל ב י, ב): וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶעֱשֶׂה חֲסֵד עִם חָנוּן בֶּן נְחֻשׁ, אֲמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶתָּה תַעֲבֹר עַל דְּבָרִי, אֲנִי כְּתַבְתִּי: לֹא תִדְרֹשׁ שְׁלָמָם וְטַבְתָּם, וְאֶתָּה עוֹשֶׂה עִמָּם גְּמִילוּת חֲסֵד (קהלת ז, טז): אַל תִּהְיֶה צְדִיק הַרְבֵּה, שֶׁלֹּא יִהְיֶה אָדָם מוֹתֵר עַל הַתּוֹרָה, וְזֶה שׁוֹלַח לְנַחֵם בְּנֵי עַמּוֹן וְלַעֲשׂוֹת עִמּוֹ חֲסֵד, סוּף בָּא לִידֵי בְּזִיוֹן (שמואל ב י, ד): וַיִּסַּח חָנוּן אֶת עַבְדֵי דָּוִד וַיִּגְלַח אֶת חֲצֵי זָקָנָם וַיִּכְרַת אֶת מְדוּיָהֶם בַּחֲצֵי עַד שְׁתוֹתִיָּהֶם וַיִּשְׁלַחֵם, וּבָא לִידֵי מְלַחְמָה עִם אָרַם נְהָרִים וּמְלָכֵי צוּבָה וּמְלָכֵי מַעֲכָה וְעַם בְּנֵי עַמּוֹן, אַרְבַּעָה אַמּוֹת, וּכְתִיב (שמואל ב י, ט): וַיִּכָּא יוֹאֵב כִּי הִיתָה אֵלָיו פְּנֵי הַמְּלַחְמָה וְגוֹ', מִי גָרַם לְדָוִד כֹּךְ, שֶׁבִקֵּשׁ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִם מִי שֶׁאֲמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: לֹא תִדְרֹשׁ שְׁלָמָם...

פ"י – פר' נחש	פ"ט – פר' מפִּבְשֵׁת
<p>(ב) וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶעֱשֶׂה חֲסֵד עִם חָנוּן בֶּן נְחֻשׁ כְּאֲשֶׁר עָשָׂה אֲבִיו עִמָּדֵי חֲסֵד וַיִּשְׁלַח דָּוִד לְנַחֲמוֹ בְּיַד עַבְדָּיו אֶל אֲבִיו וַיָּבֵאוּ עַבְדֵי דָּוִד אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן: (ג) וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי עַמּוֹן אֶל חָנוּן אֲדִנְיָהֶם הַמְּכַבֵּד דָּוִד אֶת אֲבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי שָׁלַח לְךָ מְנַחְמִים הֲלוֹא בַעֲבוּר חֲקוֹר אֶת הָעִיר וְלַרְגְּלָהּ וְלַהֲפָכָה שָׁלַח דָּוִד אֶת עַבְדָּיו אֵלָיְךָ: (ד) וַיִּסַּח חָנוּן אֶת עַבְדֵי דָּוִד וַיִּגְלַח אֶת חֲצֵי זָקָנָם וַיִּכְרַת אֶת מְדוּיָהֶם בַּחֲצֵי עַד שְׁתוֹתִיָּהֶם וַיִּשְׁלַחֵם: (ה) וַיִּגְדּוּ לְדָוִד וַיִּשְׁלַח לְקַרְאֲתָם כִּי הָיוּ הָאֲנָשִׁים נְכַלְמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שָׁבוּ בִּירְחוֹ עַד צִמַּח זָקָנְכֶם וְשִׁבְתֶּם:</p>	<p>(ב) וּלְבֵית שְׂאוּל עַבְדֵי וַיִּשְׁמוּ צִיבָא וַיִּקְרְאוּ לוֹ אֶל דָּוִד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הַאֲתָה צִיבָא וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ: (ג) וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הַאֲפֹס עוֹד אִישׁ לְבֵית שְׂאוּל וְאֶעֱשֶׂה עִמּוֹ חֲסֵד אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל הַמֶּלֶךְ עוֹד בּוֹ לִיהוֹנָתָן נִכְה רִגְלִים: (ד) וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ אֵיפֹה הוּא וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל הַמֶּלֶךְ הִנֵּה הוּא בֵּית מְכִיר בּוֹ עַמִּיאֵל בְּלוֹ דָּבָר: (ה) וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיִּקְחֵהוּ מִבֵּית מְכִיר בּוֹ עַמִּיאֵל מִלּוֹ דָּבָר:</p>